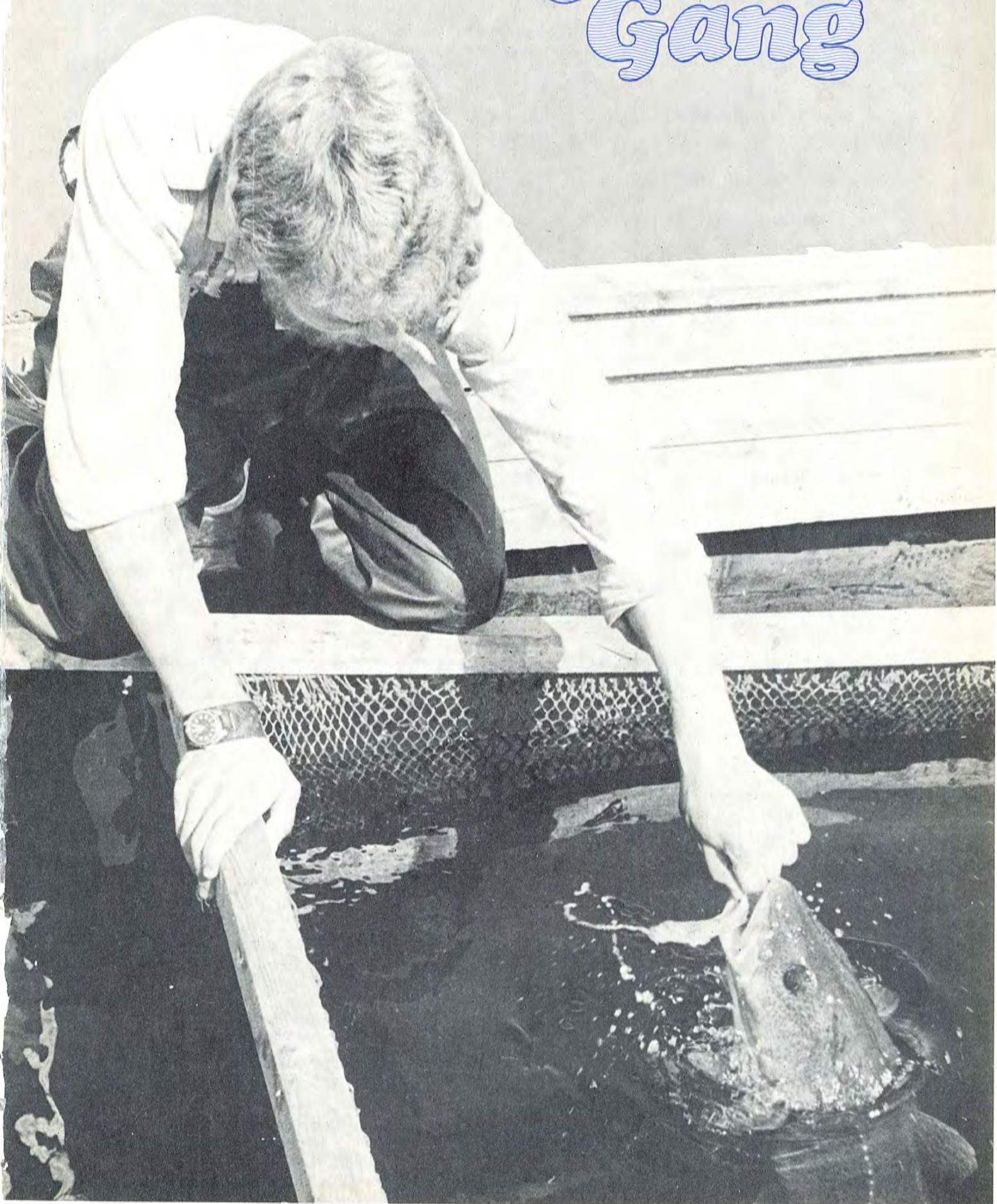

25

13. DESEMBER
1979

Fiskets Gang

Fiskets Gang

Utgitt av Fiskeridirektøren

65. ÅRGANG

NR. 25 - 13. des. 1979

Utgis hver 14. dag

ISSN 0015 - 3133

Redaktør:

SIGBJØRN LOMELDE
Kontorsjef

Redaksjon:

DAGMAR MELING
GUNNAR NØDING
KNUT ANDREAS SKOGSTAD

Fiskets Gangs adresse:

Fiskeridirektoratet
Postboks 185, 5001 Bergen
Telf.: (05) 23 03 00

Trykk: A.s John Grieg

Abonnement kan tegnes ved alle poststeder ved innbetaling av abonnementsbeløpet på postgiro-konto 5 05 28 57, på konto nr. 0616.05.70189 Norges Bank eller direkte i Fiskeridirektoratets kassakontor.

Abonnementsprisen på Fiskets Gang er kr. 90.00 pr. år. Denne pris gjelder også for Danmark, Finland, Island og Sverige. Øvrige utland kr. 110.00 pr. år.

PRISTARIFF FOR ANNONSER:

Tekstsider:

1/1 kr. 800	1/4 kr. 225
1/2 kr. 400	1/6 kr. 150
1/3 kr. 300	1/8 kr. 125

Omslagets 4. side (1/3 s.) kr. 400.

VED ETTERTRYKK FRA
FISKETS GANG
MÅ BLADET OPPGIS
SOM KILDE
ISSN 0015-3133

INNHOLD — CONTENTS

Latin Amerikas fiskeressursar gir grunnlag for auke i
årsfangsten på 8 millionar tonn

775

Fish resources in Latin America represent a potential catch
increase of 8 mill. tons a year

Distriktslaboratoria — eit steg framover for Fiskeridirektoralets
Kontrollverk

777

Regional laboratory service — a step forward in the
state's fish quality control activity

Rapport frå forsøksfiske etter sjøkreps med teiner
på Vestlandet

779

Report on experimental creel-fishing for Norway lobster
on the west coast of Norway

Historisk kartlegging av norsk fiskerinæring

785

University of Bergen is preparing historical survey
on fishing industry in Norway

Med «Colin Archer» til Finnmark 85 år etter bragden
i Hamningsberg

796

«Colin Archer» — pioneer in Norwegian sea rescue service

Forsidefoto: Alf Fagerheim.
Så tam kan torsken bli at den spiser fra hånda. Dette er fra
Akvakulturstasjonen i Austevoll.

Latin Amerikas fiskeressursar gir grunnlag for auke i årsfangsten på 8 millioner tonn

Grunn til å vente stor auke også innan akvakultur

«Fiskets Gang»- reportasje: Trond Bjørndal

Dette er siste artikkelen i ein serie om fiskeria i Sør-Amerika som Trond Bjørndal har skrive for «Fiskets Gang». Bjørndal kjem i denne artikkelen inn på dei store utviklings-mulighetene som fisket i Sør-Amerika har. Dei fleste opplysningane i artikkelen er henta frå kjelder i Den Inter-Amerikanske Utviklingsbanken.

Tidlegare artiklar i serien:

1. «Eksportauke på 30 prosent av norsk klippfisk til Brasil», «FG» nr. 20.
2. «Brasil framfor kraftig auke i fiske og foredling», «FG» nr. 21.
3. «Argentina reknar med å tredoble fisket dei seks neste åra», «FG» nr. 23.

Svikten i fisket etter achoveta førte til at samla fangstar i Latin-Amerika i 1970-åra vart redusert frå over 14 millionar tonn til omlag 7 millionar tonn pr. år. I Peru gjekk fangstane av achoveta ned frå 10,3 millionar tonn i 1971 til 1,8 millionar tonn i 1973, men strenge reguleringsstiltak har ført til at dette fisket no er i ferd med å ta seg opp att. Ein reknar med at fiskeressursane i Latin-Amerika — utanom krill — kan gje grunnlag for ein auke i årskvantumet på 8 millionar tonn. I tillegg kjem akvakultur med ein mogeleg produksjonsauke på kanskje 1,5 millionar tonn pr. år.

Noko som er karakteristisk for mange land i Latin Amerika er under-sysselsetting, rik tilgang på fisk både i kystfarvatn og fjerne farvatn, pluss stor etterspurnad etter fisk til lave prisar. Dette er ein helt annan situasjon enn den ein kjenner frå mange utvikla land.

Proteinmangel

Mangelen på animalsk protein i kosthaldet til menneska i Latin Amerika er rekna til rundt ti millionar tonn pr. år. Ein tek sikte på at minst ein fjerdedel av dette underskotet bør dekkjast med fisk. FAO har kome fram til at ei eining

animalsk protein produsert av fisk berre krev mellom 1/3 og 1/30 av energien som trengst for å produsere det tilsvarende gjennom intensivt jordbruk.

Akvakultur

Ikkje berre Brasil arbeider med utvikling av akvakultur (jfr. artikkel i «FG» nr. 21). Det same gjeld også i stor grad for land i Sentral Amerika, Mexico, Columbia og Venezuela. Heile kontinentet har eit areal på vel 10 millionar hektar som kan nyttast til dette føremålet. Dette omfattar naturlege innsjøar, kystlaguner og kunstige innsjøar og dammar. Ein reknar med at dette kan gje grunnlag for ein produksjonsauke på 1,5 millionar tonn pr. år.

Den Inter-Amerikanske Utviklingsbanken

Den Inter-Amerikanske Utviklingsbanken, som har 41 medlemsland i Amerika, Europa og Asia, har m.a. til føremål å støtte prosjekt som inneber produksjon av rimeleg mat til dei underernærte delane av fol-

Teknologi som er tilpassa lokale tilhøve er ein viktig føresetnad for utvikling av fiskeria i Latin Amerika. Dette er ein del av ein oppmalingsfabrikk for anchoveta i Peru. (Foto: Peruvian Times)

Inga ressurskrise i Latin Amerika. Årskvantumet i denne verdsdelen kan aukast med 8 mill. tonn (Foto: Mar y Pesca)

ket. Eit anna viktig mål er å fremje nye økonomiske aktivitetar som kan gje sysselsetting for lavere inntektsgrupper.

I 1970 starta Utviklingsbanken eit program som tek sikte på å auke interessa for fiskerutvikling i Mellom- og Sør Amerika. Fram til i dag har banken teke del i førebuing av 17 nasjonale fiskerutviklings-prosjekt i like mange land. Desse prosjekta omfattar m.a. eit fangstkvantum på 900.000 tonn pr. år, bygging av meir enn 1 100 nye fiskebåtar og at det vert skapt om lag 46 000 nye arbeidsplassar i

fiske, foredling og marknadsføring. Samla investeringar utgjer tre milliardar kroner.

Av desse 17 prosjekta er åtte til no sett ut i livet. Desse prosjekta er i Mexico, Den Dominikanske Republikk, Panama, Costa Rica, El Salvador, Honduras og Ecuador, samt eit akvakulturprosjekt i Columbia. Dei andre ni prosjekta er framleis under vurdering.

Banken sin strategi for første steg av regional fiskerutvikling er å oppmuntre til integrerte program. Desse omfattar fysisk infrastruktur som hamner og terminaler, mo-

derne fiskebåtar, tilverkingsbedrifter, marknadsføring, opplæringsentra, forskingsinstitutt og administrative organ for utføring og styring av prosjekta.

Under føresetnad av god koordinering representerer desse prosjekta ein omfattande plan for fiskerutvikling, som unngår flaskehalsar som ofte oppstår ved enkeltståande fiskeriprosjekt. Ein viktig del av desse prosjekta er val av høveleg teknologi, som er tilpassa dei menneskelege ressursane og naturressursane i landa det gjeld. Den mest moderne teknologi vil ikkje alltid vere den beste.

Framtidsutsikter

Som vist i denne og tidlegare artiklar, står Latin Amerika framfor ei stor utbygging av fiskeria. I denne utbygginga vil dei enkelte landa trenge hjelpe utanfrå, både når det gjeld utstyr og fagkunnskap. Vårt land har til no berre i liten grad teke del i denne utviklinga.

Den Inter-Amerikanske Utviklingsbanken spelar ei svært viktig rolle når det gjeld økonomisk utvikling i Latin Amerika, både på fiskerisektoren og på andre sektorar. Noreg er enno ikkje medlem av denne banken, men vil med tida kanskje kunne verte det. Medlemskap ville truleg kunne medvirke til å gje oss betre innpass på desse marknadene.

MELDINGER

MELDING FRA SJØFARTSDIREKTORATET

ADVARSEL MOT FØRING AV IS, VANN OG FISK I LASTEROM NÅR GODKJENNELSE FOR DETTE IKKE FORELIGGER

Sjøfartsdirektoratet er blitt kjent med at det praktiseres fiske hvor lasterom blir fylt med is, vann og fisk uten at

godkjennelse for slik driftsoperasjon foreligger.

Kun de fartøy der lasterommet er inndelt, og alle skott er dimensjonert for full vanntrykkhøyde som tanklast (T-kasse), har tillatelse til å føre fisk i sjøvann i lasterommet.

Fiskefartøy der skott i lasterommet ikke er dimensjonert som lastetank (S-kasse), kan kun føre fisk løs i lasterommet når alle skott er dimensjonert for føring av slik last, og lasten dessuten blir skikklig drenert for vann, olje eller lake. Dersom lasterommet ikke dreneres, vil skottene bli utsatt for en større belastning enn forutsatt og kan gi etter.

Løse langskipsskott som er montert

for å hindre at lasten forskyver seg, vil ikke hindre vanngjennomtrengning. Fri væskeoverflate i fiskelasten vil følgelig bli betydelig øket når det kommer vann i lasten. Dette forhold vil redusere fartøyets stabilitet vesentlig, og kantring kan inntreffe uten varsel.

For å kunne forvisse seg om at lasten kan dreneres skikkelig, er det viktig at lensearrangementet holdes i god stand og prøves regelmessig.

Dersom ovennevnte forhold ikke følges fullt ut, er sikkerheten til besetning og fartøy i fare.

Distriktslaboratoria — eit steg framover for Fiskeridirektoratets Kontrollverk

Kontrollverkets laboratorium i Ålesund er offisielt opna

Fiskeridirektoratets Kontrollverk nådde ein aldri så liten milepæl onsdag 5. desember. Da vart Kontrollverket sitt tredje distriktslaboratorium offisielt opna. Dette skjedde i Ålesund. Frå før er det distriktslaboratorium i Tromsø og Svolvær. Det nye laboratoriet i Ålesund skal dekke distriket frå Stad til Nordland grense, og er knytta til Kontrollverket sitt distriktskontor i Ålesund.

Det er ikkje tilfeldig at dei nye laboratoria blir knytta til Kontrollverket sine distriktskontor. Dette er eit ledd i den omorganiseringa av Kontrollverket som er vedtatt av Stortinget tidlegare i år. Det ligg føre ei Stortingsmelding om omorganiseringa, ei melding som baserer seg på forslag frå Rasjonaliseringsdirektoratet og Fiskeridirektøren. Her heiter det mellom anna at området frå Stad til grensa

mellom Nord-Trøndelag og Nordland skal vere eitt distrikt med hovudsete i Ålesund. Men det er ein avgjerende føresetnad for denne organiseringa at dei nærværende kontora i Kristiansund og Trondheim må bli gitt muligheter til å fylle sine oppgåver tilfredstillande.

Distriktslaboratoria skal dekke både kjemiske, fysikalske og bakteriologiske undersøksar. I tillegg skal laboratoria vere service-

organ som skal kunne ta på seg analyseoppgåver for fiskeindustrien. Dei skal kort sagt dekke daglege oppgåver i samband med kvalitetskontrollen av fisk, medan dei meir omfattande arbeidsoppgåvene framleis blir dekkja av Sentrallaboratoriet i Bergen.

Ved opninga av laboratoriet i Ålesund peika avdelingsdirektør Sigmund Skilbrei i Fiskeridirektoratet på at vi internasjonalt møter stadig strengare krav til analysearbeidet, dette gjeld alle produktgrupper og marknader. Dette set høge krav til kontrollarbeidet, og det krevst eit nært samarbeid mellom fiskarar, produsentar og eks-

Fornøgde representantar for Fiskeridirektoratets Kontrollverk konstaterer at ingenjør Arve Henningsen (sittande) er i gang med arbeidet på det nye distriktslaboratoriet i Ålesund. Ståande frå v. avdelingsdirektør Sigmund Skilbrei, fungerande distriktsinspektør Bjarne Haugen, laboratoriesjef ved Sentrallaboratoriet i Bergen Norvald Losnegard, sjefsinspektør Heine Blokhus og lengst til h. laboratorieleiar Levy Carlson.

Dette er frå det nye laboratoriet i Tromsø som kom i drift for ei tid tilbake. Til h. ser vi laboratorieiar Truls Nesbakken og til v. laborant Kirsten Schmidt.

Laboratorieiar Levy Carlson kan glede seg over eit splitter nytt laboratorium som skal dekke kontrollarbeidet på strekninga Stad—Nordland grense.

portørar. I dag står norske fiskeprodukt i ei sterk stilling internasjonalt. God kvalitet gjer at vi kan hevde oss i konkurransen trass i svært høge produksjonskostnader.

Det er eit mål å styrke konkurransevna for norsk fiskerinærings, derfor må vi legge vekt på å følgje opp dei krav vi blir møtt med, sa avdelingsdirektør Skilbrei. I dag er da også det norske kontrollapparatet godt utbygd, men med dei reduserte ressursane som nå er tilgjengelege, er det meir enn nokon gong om å gjøre å utnytte råstoffet på beste måte.

Leiar ved laboratoriet i Ålesund er Levy Carlson, og han kunne seie seg godt nögd med det nye laboratoriet. Rett nok står det igjen å få i sving den bakteriologiske delen av «labben», og da vil det også bli tilsett veterinær for å ta seg av dette arbeidet. Når dette er gjennomført trur eg vi står godt rusta til å stette dei krav som blir sett til oss, seier laboratorieiar Carlson, som har lang røynsle som leiar for Statens Tankontroll i Ålesund. Også trankontrollen hører inn under det nye laboratoriet.

Klippfisk-dominans

Ved opninga av laboratoriet i Ålesund vart det også framheva

at nettopp Møre-distriktet spelar ei viktig rolle i norsk fiskerinærings, og det er eit distrikt som har vist å kunne innrette seg etter utviklinga i næringa. Distriktet peikar seg særleg ut med omsyn til klippfisk-eksport. 85—90 prosent av klippfisk-eksporten går frå Møre og Romsdal. Sett under eitt er heile distriktet frå Stad til Nordland grense eit viktig og stort abeidsområde for Kontrollverket. I framtida vil Ålesund bli eit senter for kontrollarbeidet på denne delen av kysten. At Ålesund er utpeika som regionsenter, har mellom anna sammenheng med planane om ein fiskeindustriskole i byen. Det er førebels uvisst kva tid desse planane blir realisert.

Arbeidet i marken

Sjølv om distriktslaboratoria vil spele ei viktig rolle i kontrollarbeidet, er det framleis inspektørane sitt arbeid i marken som vil vere grunnlaget for kvalitetskontrollen. Inspektørane har sitt arbeid ute på mottaks- og industrianlegg, og ei desentralisert organisering er heilt nødvendig i denne delen av kontrollverksemda. I analysearbeidet er det derimot nødvendig å samle kretene på einskilde stadar både av faglege og økonomiske omsyn.

Laboratoria sine oppgåver

Vi skal ikkje her gå i detaljar om distriktslaboratoria sine oppgåver. Hovudoppgåva er naturleg nok å ta del i kvalitetskontrollen av fisk og fiskeprodukt og føre tilsyn med industrianlegg sin hygieniske standard. Laboratoria blir eit nytlig hjelpemiddel i dette arbeidet, ikkje minst for Kontrollverket sine inspektørar som kan få høve til å stadfest sine førebelse undersøkelsar. Laboratoria vil naturleg nok også granske om produkta er forureinsa, til dømes av tunge metall. På dette området er elles situasjonen god for norske fiskeprodukt, noko som er dokumentert gjennom analyser av råstoff og produkt.

Rapport fra forsøksfiske etter sjøkreps med teiner på Vestlandet

Av Åsmund Bjordal, Fiskeriteknologisk Forskningsinstitutt, Fangstseksjonen.

Forsøksfisket etter sjøkreps ble utført med m/s «Prektig».

Under visse forutsetninger skulle det være mulig å oppnå lønnsomt fiske etter sjøkreps på Vestlandet, går det fram av denne toktrapporten fra forsøksfisket som pågikk fra 20. september til 31. oktober i høst. Det er imidlertid sannsynlig at tidsrommet februar—april vil gi bedre fangstresultat. Forsøksfisket nå i høst ga relativt små fangster, noe som kan skyldes at krepstenen skifter skall om høsten og vandrer lite, skriver artikkelforfatteren.

Toktets hovedformål var å lokalisere forekomster av sjøkreps på kysten av Vestlandet/Triangeln, med tanke på kommersielt teinefiske. Det ble ellers forsøkt med ulike teinetyper og agn.

Materiale og metoder

Fartøy

Toktet ble utført med m/s «Prektig» (H-96-A), en 42 fots plastsjark. En hydraulisk rekkemontert teineløfter ble brukt for å hale teinene, (fig. 1).

Redskap/fiskemetode

Det ble brukt 3 ulike teinetyper (50 av hver):

- «Skotteteina» (fig. 2)
- «Færøyteina» (fig. 3)
- «Miniteina» (fig. 4)

De to første brukes i kommersielt sjøkrepsfiske henholdsvis i

Skottland og på Færøyane, mens «Miniteina» ble konstruert i forbindelse med dette toktet.

Teinene ble satt i lenker, med 12 fv. mellomrom. Hver lenke besto som regel av 15 teiner. Det ble ikke brukt ekstra forankringsmidler. Teinen ble festa til settelina med ei klemme (fig. 5) under setting. Fortaumen mellom klemma og teina var ca. 1,5 m.

Det ble forsøkt med 3 ulike tau typer som setteline: 9 mm impregnert nylon, 8 mm og 6 mm spun polyester.

Om lag halvparten av teinene i

Nephrops norvegicus — eller sjøkreps på godt norsk. Dette er et forholdsvis stort eksemplar.

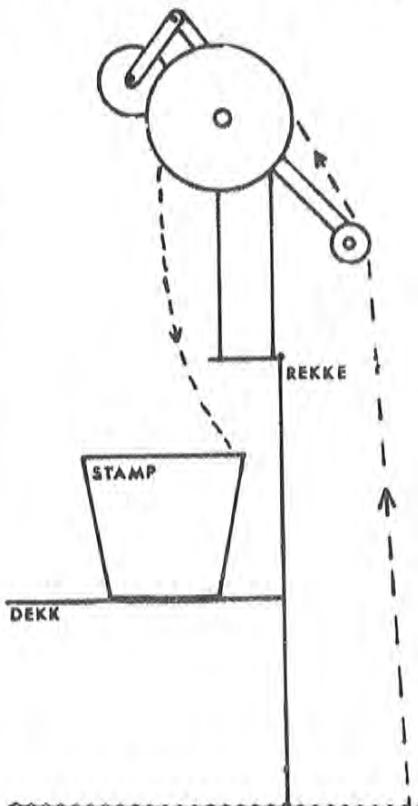

Fig. 1. Hydraulisk teineløfter. (Produsent: Turøy mek. verksted).

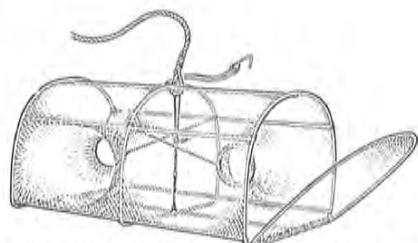

Fig. 2. Skotteteine. Lengde: 56 cm. Bredde: 38 cm. Høyde: 32 cm. Indre diameter i kalvåpning: 8 cm.

Dette er teineløfteren som ble benyttet under forsøksfisket. (Alle foto: Åsmund Bjordal).

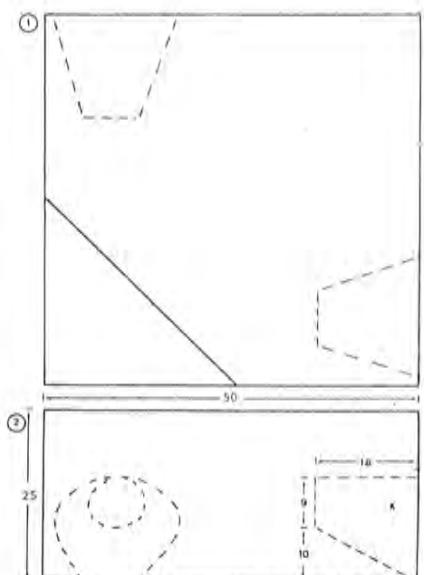

Fig. 4. Minelina. Kvadratisk konstruksjon med 2 kalver. Alle mål i cm.
1) Sett ovenfra. 2) Sett fra siden. K = kalv, T = tømmeluke. Ramme: 8 mm rundtjern. Kledning: Not (28 mm maskevidde). Kalver: Plastnetting (polyetylen), 1 x 1 cm ruter.

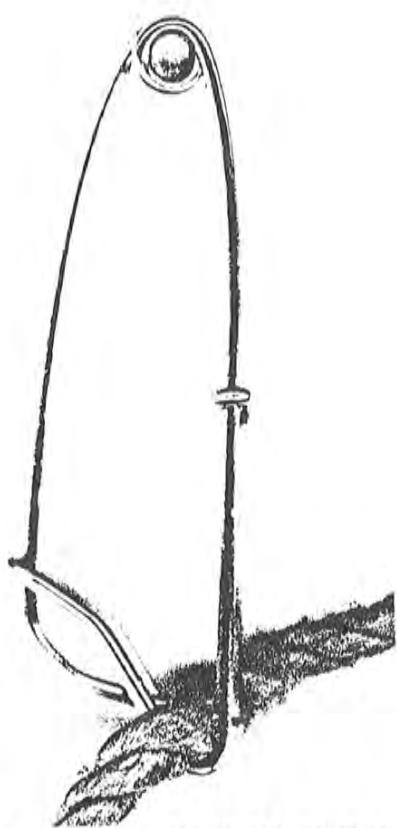

Fig. 5. Klemme for festing av teine til settelina.

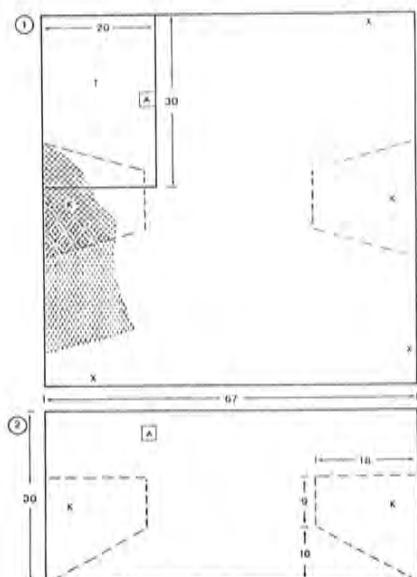

Fig. 3. Færøysteina. Kvadratisk konstruksjon med 2 (alternativt 3) kalver. Alle mål i cm. 1) Sett ovenfra 2) Sett fra siden. K = kalv, T = tømmeluke, X = kalvplassering med 3 kalver. Ramme: 8 mm rundtjern. Kledning: Not (28 mm maskevidde), montert stolperett. Kalver: Plastnetting (Polyetylen), 1 x 1 cm ruter. Opprinnelse: Konstruert av H. Höghammer, Færøyane.

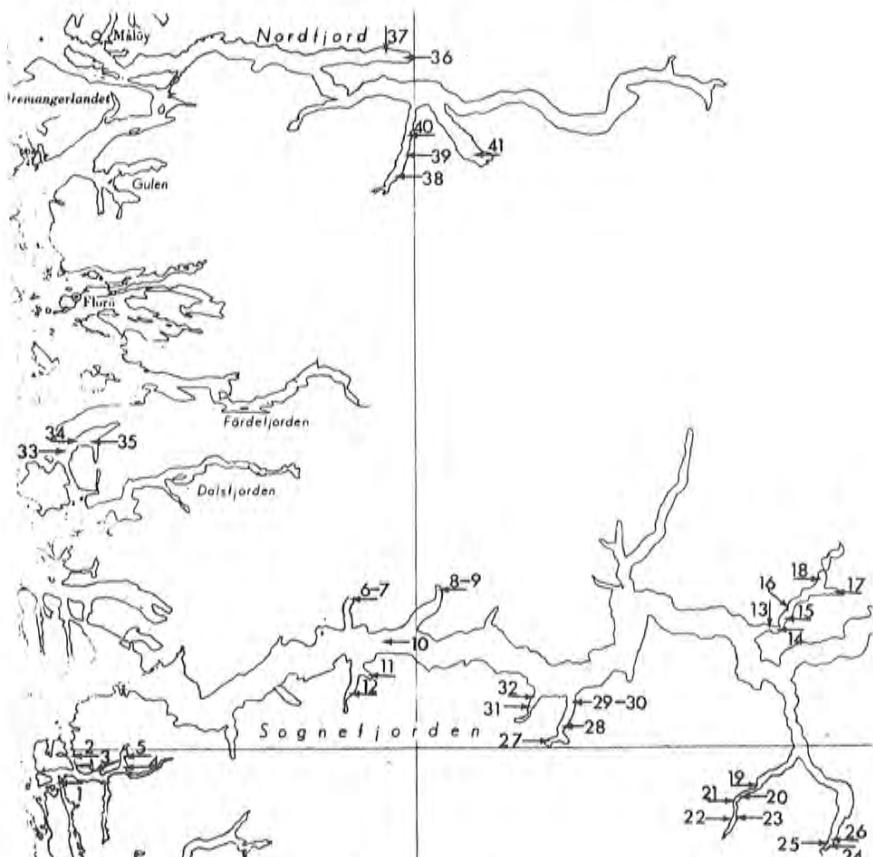

Fig. 6 A. Posisjonsangivelse for stasjonene 1—41.

Tabell 2. Gjennomsnittsfangster for de 3 teinetyperne — basert på teiner egnt med salt brisling, (fra stasjonene 19, 20, 21, 26, 35, 50, 85, 86, 102, 103 og 119).

Teinetype	Ant. teinehal	Ant. sjøkreps	Gj.sn. fangst pr. teine
Skotteteina	33	98	2.97
Færøyeteina	38	111	2.92
Miniteina	29	81	2.79

Tabell 3. Gjennomsnitts- og maksimallengde for sjøkreps for de 3 teinetyperne.

Teinetype	Ant. sjøkreps	Gjennomsnittslengde*	Maksimallengde*
Skotteteina	276	16.98	23.5
Færøyeteina	236	17.48	24.5
Miniteina	213	17.12	25.3

* Totallengde målt i cm, fra pannetorn til halespiss.

Tabell 4. Agnsammenligning, mellom salt brisling og malt fiskeavfall (saltet) — basert på fangster fra stasjonene 19, 20, 21, 35, 49 og 50.

Agntype	Ant. teiner	Ant. sjøkreps	Gj.sn. fangst pr. teine
Salt brisling	50	184	3.68
Malt fiskeavfall	47	47	1.00

hver lenke ble egnt med salt brisling. Under første halvdel av toktet (f.o.m. stasjon 84) ble de resterende teinene egnt med malt fiskeavfall (hovedsaklig hyse), mens det seinere ble brukt røykte brislinghoder.

For øvrig ble det gjort enkelte forsøk med rauåte, makrell, brosme og slimål (alt ferskt), som agn.

Agnet ble plassert i 0,5 liters perforerte plastbokser som ble lagt inni teina.

Fisketid

De fleste resultatene er basert på 1 døgns fiske.

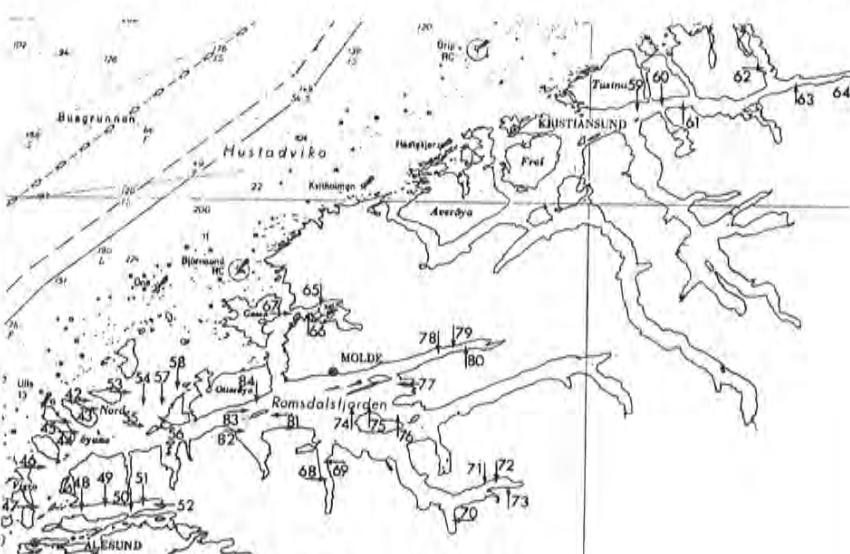

Fig. 6 B. Posisjonsangivelse for stasjonene 42—84.

på 1 eller flere sjøkreps pr. teine, samt maksimalfangst på 3 eller flere sjøkreps i et teinehal. Disse feltene må betraktes som interessante for nærmere undersøkelse med tanke på kommersielt fiske.

Teinesammenligning

Hver lenke var vanligvis sammensatt av 5 teiner av hver teinetype, for å undersøke eventuell forskjell i fangsteffektivitet. På de fleste stasjonene var fangstene for små og sporadiske som grunnlag for en slik sammenligning. Tabell 2 viser derfor fangstresultatet for de 3 teinetyperne fra 11 stasjoner med relativt gode fangster, basert på teiner egnt med salt brisling.

Som tabellen viser, er det svært liten forskjell mellom gjennomsnittsfangstene for de ulike teinetyperne. Materialet gir ikke grunnlag for noen god sammenligning, men det er rimelig å anta at det ikke er betydelig forskjell i fangsteffektivitet mellom disse 3 teinetyperne.

Kalvene i Færøyeteina og Miniteina er identiske; fleksible med indre kalvdiameter omkring 9,5 cm. Skotteteina har derimot en stålring med 8 cm indre diameter i indre kalvåpning. En kunne derfor forvente en størrelses-seleksjon som ga relativt meir små sjøkreps i fangstene for Skotteteina. Gjennomsnitts- og maksimalstørrelse for sjøkreps fanget i de ulike teinetyperne er gitt i tabell 2. Resultatet viser noe lavere verdier for Skotteteina, men det er ikke grunnlag for å påvise statistisk forskjell i størrelsesfordelingen mellom teinetyperne.

Agnsammenligning

Det ble oppnådd fangst med alle agntypene. Systematisk agnsammenligning ble foretatt mellom salt brisling — malt fiskeavfall (saltet). Salt brisling ga her betydelig bedre fangst enn malt fiskeavfall, (se tabell 4).

Det ble også gjort systematiske sammenlignings-forsøk mellom salt brisling og røykte brislinghoder, men fangstene ga ikke grunnlag for å påvise forskjell mellom agntypene.

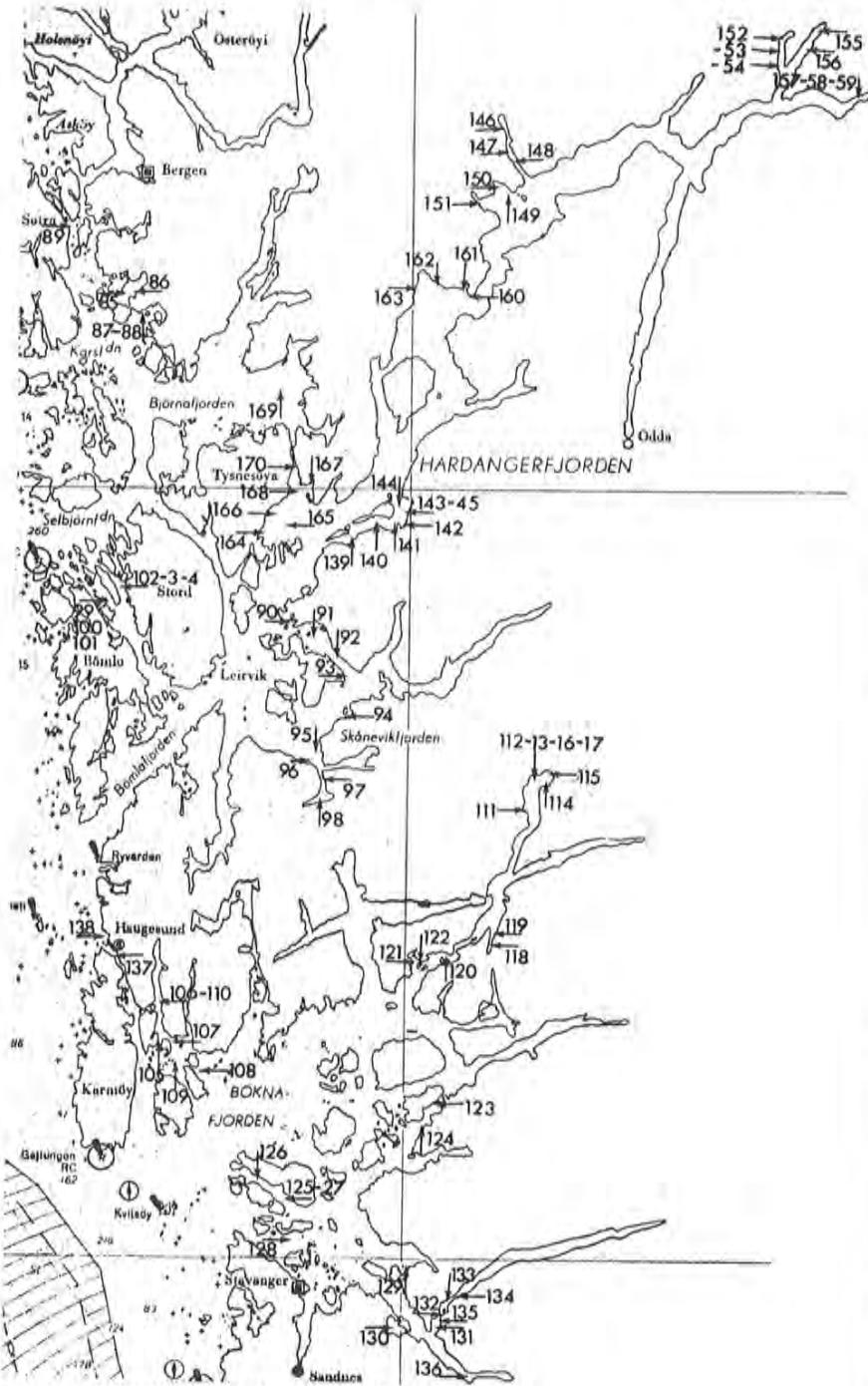

Fig. 6 C. Posisjonsangivelse for stasjonene 85—170.

Tekniske erfaringer

Den hydrauliske teineløfteren fungerte godt, men lineskiva burde hatt trangere spor for å holde bedre an på tauet. Av de 3 tau-

typene som ble utprøvt var 8 mm spun polyester langt å foretrekke. Haling av ei lenke på 15 teiner tok vanligvis 10–20 min., alt etter dybden. Systemet med klemmer for festing av teinene til hovedlinja fun-

gerte godt, men tapsprosenten av teiner var for stor til at denne metoden kan anbefales i praktisk fiske.

Diskusjon

Resultatene for dette toktet er for det meste basert på 15–20 timers fisketid på hvert felt. Det er ellers relativt stor geografisk spredning mellom de ulike felta. Det er derfor et klart behov for meir omfattende lokalt forsøksfiske over en lengre tidsperiode på felt hvor det er registrert sjøkreps, samt på aktuelle lokaliteter som hittil ikke er undersøkt.

For å påvise årstidsvariasjoner ble det fiska på en del felt som er kjent fra tidligere. Resultatene er ikke helt entydige, men de fleste av disse felta ga dårligere fangst nå enn i perioden februar–april.

I løpet av toktet ble det registrert uvanlig mye sjøkreps med bløtt skall. En skallskifteperiode med lav vandringsaktivitet kan derfor være årsaken til relativt små fangster i dette tidsrommet. Det er derfor grunn til å tro at fiske i perioden februar–april vil gi bedre fangstresultat.

I tidligere agnsammenligningsforsøk er det ikke påvist betydelig forskjell i fangsrates for ulike agnetyper. Agnsammenligningen mellom salt brisling og malt fiskeavfall viser imidlertid klart agnets betydning for fangstmengden. Det er derfor viktig å fortsette utprøvingen av nye agnetyper.

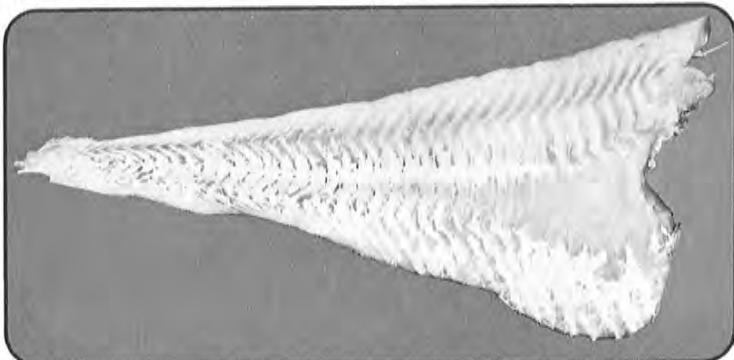
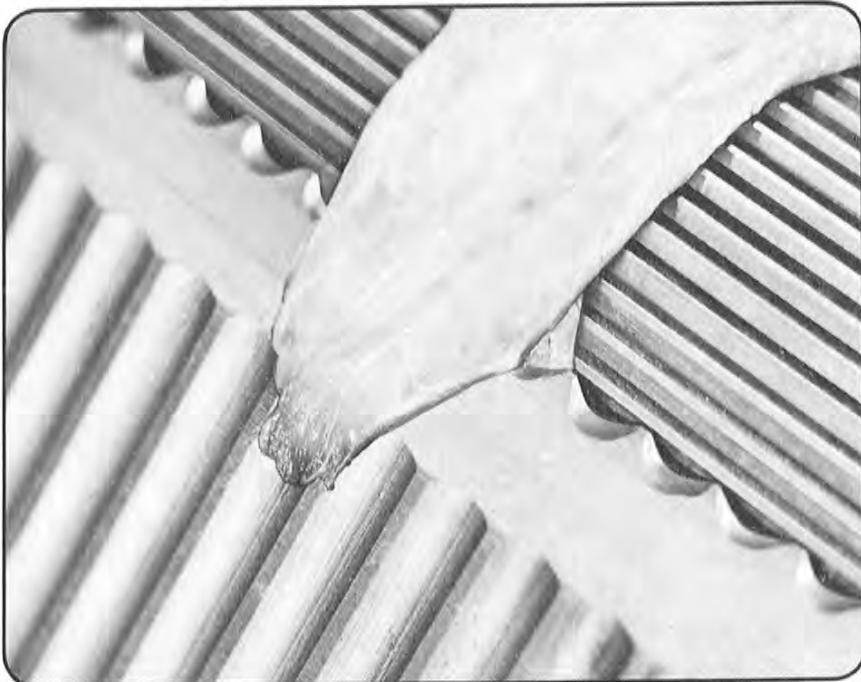
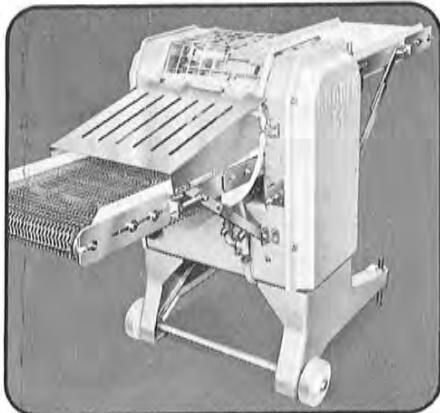
Da det ikke ble påvist forskjell i fangsteffektivitet mellom teinetyrene som ble anvendt, er «Miniteina» å anbefale i praktisk fiske, da den er enklere å produsere, lettare å håndtere og tar mindre plass om bord enn de andre teinetyrene.

Med rasjonell drift er det realistisk å snu minst 300 teiner pr. dag (avhengig av båttype og mannskapsstørrelse). Det skulle derfor være mulig å oppnå lønnsom drift, selv med relativt lavt fangstkvantum pr. teine.

Moderne teknikk gjør et gammel system til en ny Bestselger: Skinnemaskinen

BAADER® 51

Kombinasjonen skinnevalsen-kniv er ingen nyhet. Dette system er i BAADER 51 utviklet til teknisk perfeksjon. Fiskefileten skinnes med stor pålitelighet og maksimalt utbytte.

Det særdeles gode skinne-resultat er muliggjort ved at en skarp kniv, spesielt slipt, fjerner skinnet fra fileten.

BAADER har siden 1926 konstruert skinnemaskiner med frem og tilbakegående kniver, endeløse bånd eller stasjonære kniver. BAADER 51 er således et resultat av mere enn 50 års erfaring. Dens spesielle trekk er: Stor kapasitet grunnet maskinens store bredde, stort anvendelsesområde, enestående arbeidsutførelse, særdeles lavt støy nivå og gearkasse i rustfritt stål for lang levetid. BAADER 51 er derfor Bestselger. BAADER-maskiner er velkjent for sin varighet.

Agent i Norge:
BRAMASKIN A/S
Søndre Nes - 1344 Haslum
Tlf. 53 39 50 - Telex 16032

BAADER® 51

Nordischer Maschinenbau Rud. Baader GmbH + Co. KG
Postfach 1102 · D-2400 Lübeck 1 · Tel. 04 51 / 5 30 21 · Telex 026 839

Historisk kartlegging av norsk fiskeri-næring

Forskarane vil vita om arkiv i verksemder, organisasjonar og hjå private

Historisk institutt ved Universitetet i Bergen vil no registrera det som finst av fiskerihistorisk arkivtilfang i Noreg.

Instituttet har sendt ut spøreskjema til om lag 2 000 verksemder, organisasjonar og einskildpersonar i eller med tilknyting til fiskerinæringa her i landet. I skjemaet vert mottakarane spurde om dei har arkiv som kan vera nyttige for fiskeri-historikarane.

Instituttet vender seg m.a. til fabrikkar, fiskarar, notbasar, fiskekipparar, fiskebåtreiarar, organisasjonar og organisasjonsfolk med spørsmål om dei har arkiv, kva for tidsrom arkivet dekkjer, kva for tidsrom det er tale om, t.d. tilverking m.a. sildolje- og hermetikk-industrien, omsetnad/eksport, redskapsindustrien og einskilde andre industriar med tilknyting til fis-

keria. Forskarane vil og vita kva slag dokument det gjeld: styreprotokollar, rekneskapsbøker, dagbøker o.a.

— Arbeidet er ein del av fors kingsprosjektet «De norske fiskeriers historie». Ei mindre omfatande, men elles tilsvarande gransking vart gjord i Hordaland/Bergen i mai 1979. Svarprosenten var tilfredsstillande i dei fleste gruppene, og det vart funne tilfang med stort fiskerihistorisk verdi, seier førsteamanuensis Edgar Hovland ved Historisk institutt i Bergen, som er administrativ leiar for «De norske fiskeriers historie».

— Spørskjemaet vert i første rekkje sendt til verksemder som er i drift, til organisasjonar som er i verksemd og til personar som lever no. Men vi er sjølv sagt like

interesserte i arkivtilfang som er teke vare på etter nedlagde verksemder og organisasjonar og etter avlidne einskildpersonar. Dersom nokon av lesarane skulle elga eller ha kjennskap til slikt tilfang, stort eller lite, ville vi vera sær takksame om dei tok kontakt med oss, slik at det kan bli registrert. Vi er å treffa på telefon (05) 21 00 40 — lokal nr. 2302, og adressa vår er «De norske fiskeriers historie», Historisk institutt, postboks 23, Bergen-Universitetet, seier Hovland, som strekar under at det i denne omgangen ikkje er tale om innsamling, men om registrering av kjel-detilfang.

— For oss har alle opplysningsverde, også «negative» svar, det vil seia opplysning om at arkiv ikkje finst. Då slepp vi å venda oss

Dette er også historie — den fremragende fotografen Wilse har tatt dette bildet som nå befinner seg i Fiskeridirektoratets bibliotek.

fåfengt til vedkommende fleire gonger.

Strukturendringane har vore større i fiskerinæringa enn i mange andre næringar. Berre dei siste 10—20 åra har tradisjonsrike næringssgreiner som t.d. hermetikk-industrien, sildnæringa og tørrfisknæringa vore gjennom monalege endringar, og desse omskifta går framleis føre seg. Det hastar difor med å få eit oversyn over det som finst av historisk tilfang, for å få dette berga for framtida.

Ved fiskeriprosjektet på Historisk institutt har vi difor sett det som ei viktig oppgåve å få kartlagt og registrert dette tilfanget. På det viset kan vi truleg og hindra at verdfullt kjeldetilfang vert borte, til skade for fiskerihistorisk og lokalhistorisk forsking. I arbeidet med Fiskeriprosjektet har vi alt fleire gonger sett døme på at viktig tilfang er gått tapt. Gamle arkivsaker har oftast litra praktisk interesse for eigarane. Dei er plass-krevjande og difor dyre å ta vare

på. Kan hende er det mange arkiveigarar som ikkje utan vidare ser kva for verde tilfanget deira kan ha i ein større samanheng.

Hovudføremålet med «De norske fiskeriers historie» er å laga eit vitskapleg verk om utviklinga av norsk fiskerinæring frå år 1500 til i dag. To band (1815—1880), skrivne av professor Trygve Solhaug er alt utgjevne. Manuskriptet til bandet om perioden 1500—1815 vert no fullført av professor Stein Tveite. Både Solhaug og Tveite var før knytte til Historisk institutt ved Universitetet i Bergen, men Solhaug er i dag professor ved Norges Handelshøgskole i Bergen og Tveite er professor ved Noregs Landbushøgskole på Ås.

Forskarane er no i full gong med å leggja til rettes dei to siste banda (1880—1970). Parallelt med dette vil det etter oppdrag bli laga eit verk om Fiskeridirektoratets historie. Heile prosjektet skal vera ferdig i midten av 1980-åra, seier Edgar Hovland.

Eigedomsrett til «Kartøy Senior»

Sigmund, Jan og Per Kristiansen, Årviksand, har fått løyve til å overta eigedomsretten til m/s «Kartøy Senior», og til å innføre fartøyet i merkeregisteret.

Ikkje industri- eller reketråling for «Trygve Stener»

Stener Hepsø, Sandviksberget, har fått avslag på ein søknad om å få drive reketråling med m/s «Trygve Stener» ST-42-O. Det blir heller ikkje gitt løyve til industritråling da båten er over 300 brt.

Ringnotløyve og eigedomsrett for «Austholm»

Arne, Ingolf, Øyvind Sævik og P/R Kings Cross, Eggensbønes, har fått løyve til å overta eigedomsretten til m/s «Austholm» M-62-HØ. Det er også gitt ringnotløyve for båten. Seljaren av «Austholm», Reidar Blankholm m.fl., Leinøy, kan ikkje rekne med å få ringnot og trålløyve for anna fartøy.

SMÅNYTT

Reguleringsutvalget ikke enig om trålernes torskekvote

I samsvar med avtalen mellom Norge og Sovjet har Norge i 1980 en kvote norsk-arktisk torsk på 191 000 tonn. Dette er en kraftig reduksjon i forhold til årets kvote på 325 000 tonn. Reguleringsutvalget for fiskeriene drøftet nylig spørsmålet om trålernes andel av totalkvoten i 1980, men utvalget kom ikke til full enighet i dette spørsmålet. Det er Fiskeridepartementet som nå skal fastsette trålernes andel av totalkvoten. Det er imidlertid klart at trålkvoten vil bli betydelig lavere enn i 1979 da den var på 143 000 tonn.

Når det gjelder fordelingen av trålkvoten i 1980 var Reguleringsutvalget enig om å fordele kvoten mellom de forskjellige trålergruppene på samme måte som i 1979. Hvor stor kvote den enkelte tråler vil få, vil først kunne beregnes når

trålernes andel av totalkvoten er fastsatt.

Reguleringsutvalget ble også orientert om de reguleringsstiltak som er fastsatt i fiskeriavtalen mellom Sovjet og Norge for 1980. Her går det fram at maskevidden i trål i fisket i nord for 64 grader skal økes fra 120 til 125 mm, og gjøres gjeldende seinest 1. januar 1981. Videre skal minstemålet for torsk heves 1. januar 1980 fra 34 til 39 cm og for hyse fra 31 til 35 cm. Det skal være adgang til 15 prosent undermåls fisk i vekt i de enkelte fangster. Videre skal det innføres forbud mot fiske med pelagisk trål i fisket etter torsk og hyse nord for 64 grader. Det kan også innføres lukking av områder der det blir fastslått at mer enn 15 prosent i vekt av torsk og hyse er under det fastsatte minstemålet.

Godkjent anlegg for Tromsfisk

Tromsfisk A/S, Tromsdalen, har fått godkjent eit anlegg for pakkning av fersk fisk og for tilverknad av saltfisk/tørrfisk.

Lån til Frans Fredriksen

Fiskeridepartementet har gitt till-sagn om eit lån på 50 000 kroner til Frans Fredriksen, Nykvåg. Lånet skal nyttast til delvis finansiering av filetmaskin, oppmalingskvern, vekt m.m.

Eigedomsrett til m/s «Mulegga»

Jakob Bastesen, Brønnøysund, har fått løyve til å overta eigedomsretten til m/s «Mulegga» T-128-BG (ex «Strandby») til erstatning for den forliste m/s «Toftbuen».

Verdi av utførsel av fisk og fiskeprodukt, selfangst- og hvalfangstprodukter

	Jan.-okt. 1979	kr. 1000
Fisk og fiskeprodukter:		
Fisk, krepsdyr og bløtdyr ..	2 450 046	
Fisk, krepsdyr og bløtdyr, tilberedt eller konservert ..	568 799	
Sildolje og annen fiskeolje ..	137 187	
Tran (herunder haitran og høyvitaminholdig tran og olje)	55 763	
Herdet fett (fra fisk og sjøpattedyr)	192 119	
Mjøl og pulver av fisk, krepsdyr eller bløtdyr	590 350	
Tang- og taremjøl	4 007	
Andre fiskeprodukter	52 188	
I alt	4 050 459	
I alt jan.-okt. 1978	3 553 024	
Hvalfangstprodukter:		
Hvalkjøtt	12 490	
Hvalolje	—	
Sperm- og bottlenoseolje ..	1 101	
Hvalkjøttekstrakt	—	
Kjøttmjøl	—	
Andre hvalfangstprodukter ..	1 578	
I alt	15 169	
I alt jan.-okt. 1978	7 657	
Selfangstprodukter:		
Selolje	2	
Rå og beredte pelsskinn av sel, kobbe eller klappmyss	37 804	
I alt	37 806	
I alt jan.-okt. 1978	33 729	

SMÅNYTT

Eigedomsrett og trålløyve for «Garmy»

Alf Ulland og Ernst Larsen, Hidrasund, har fått løyve til å overta eigedomsretten til m/s «Garmy» VA-3-F. Det er også gitt tilslagn om trålløyve for «Garmy». Løyvet gjeld konsumtråling sør for 65 grader og industritråling sør for 64 grader nord. Det vil ikke bli gitt kvote av norsk-arktisk torsk nord for 62 grader.

Reguleringsutvalget tilrår at:

Snurperne får 91 prosent og trålerne 9 prosent av vinterloddekvoten

Norge har en kvote på 5 570 000 hl i vinterloddefisket 1980, mens det tilsvarende fisket i år ga et utbytte på 5 677 000 hl. Reguleringsutvalget for fiskeriene droftet nylig fordelingen av vinterloddekvoten for 1980 mellom trålerne og snurpere, og utvalget tilrådet at snurperne får 4 680 000 hl og trålerne 890 000 hl av kvoten.

Trålerne andel av kvoten utgjør 9 prosent av totalkvoten. Dette tilsvarer trålernes gjennomsnittlige andel av oppfisket kvantum i årene

1974—79. Dersom deltakelsen av trålerne blir vesentlig mindre enn ventet, forutsetter reguleringsutvalget at trålerne andel av totalkvoten blir revurdert. Utvalget tilrår en regulering av loddefisket som gjør at hver snurpe og tråler får tildelt en fartøykvote, og at hver båt får anledning til å fiske opp hele kvoten. Det blir videre tilrådet at loddefisket bør åpnes 28. januar, og at båtene vil miste sin kvote dersom de ikke har begynt fisket innen 3. mars.

Halvering av aust-tysk og polsk fiske i norsk sone i 1980

Både Polen og Aust-Tyskland vil få redusert sitt fiske i norsk sone til om lag det halve i 1980 samanlikna med 1979. Dette er klart etter at forhandlingane med dei to landa vart sluttført i Bergen i slutten av november.

Reduksjonen i kvotane er i samsvar med tidlegare avtaler om gradvis reduksjon i dei to landa sitt fiske frå den norske økonomiske sona vart oppretta i 1977 og til utgangen av 1980. I 1980 vil Aust-Tyskland og Polen berre få høve til å fiske utanfor 50 nautiske mil i norsk sone.

Aust-Tyskland får i 1980 ein kvote på 9000 tonn uer og 600 tonn blåkveite nord for 62 grader i til-

legg til 200 tonn torsk, hyse og andre arter som bifangst. Kvoten sør for 62 grader er på 1000 tonn sei og 300 tonn andre arter som bifangst. Polen får i 1980 ein kvote på 800 tonn uer, 500 tonn blåkveite og 250 tonn torsk, hyse og andre arter som bifangst, nord for 62 grader, og i Nordsjøen en kvote på 4 000 tonn sei og 300 tonn andre arter som bifangst. Både Polen og Aust-Tyskland har fått tilslagn om løyve til prøvefiske etter kolmule i norsk sone, men også dette fisket vil bli avgrensa med kvotar.

Kvote-droftingane med Polen og Aust-Tyskland var frå norsk side leia av ekspedisjonsjef Gunnar H. Gundersen i Fiskeridepartementet.

Forbud mot trålfiske etter hyse tilrår Reguleringsutvalget

Reguleringsutvalget tilrår at det i 1980 innføres forbud mot direkte trålfiske etter hyse på bakgrunn av den alvorlige situasjonen for hyse-bestanden. Hver tråler vil imidlertid få anledning til en bifangst av hyse på 15 prosent av den enkelte trålers årskvote av norsk-arktisk torsk. Videre tilrår utvalget at det blir innført forbud mot

fiske etter hyse med net. Utvalget fremmet ikke forslag om andre nasjonale reguleringstiltak i hysefisket. Fiskeridepartementet skal nå ta stilling til forslagene fra Reguleringsutvalget.

Den norske kvoten av norsk-arktisk hyse i 1980 er 33 500 tonn. Norsk hysefiske i år utgjør om lag 50 000 tonn.

Britiske undersøkelser legges til grunn ved ICES kvotebestemmelser

«Dansk Fiskeri Tidende» brakte i begynnelsen av november et større intervju med to av lederne ved det engelske Fiskerilaboratoriet i Lowestoft.

De kom i intervjuet særlig inn på to forhold. For det første at laboratoriets resultater blir lagt til grunn for kvoter for andre land enn Storbritannia innen EF og at man dermed fikk en uforholdsmessig stor påvirkningsmulighet overfor disse land. For det andre kom de inn på kommunikasjonen mellom fiskere og forskerne.

Forbløffet

Når man ser på innholdet av det materiale som legges til grunn for ICES (Det internasjonale Havundersøkelsesråd), er det forbløffende å konstatere hvor mye av det som er britisk. Vi er også overrasket over at de andre nasjoner som er med i ICES tolererer dette forhold, sier direktøren for Lowestoft Laboratoriet, Arthur Lee.

Nei til EF-senter

I løpet av de siste år har tanken om et felles EF-havforskningssenter vært framsatt. Dette vekker ikke interesse blant forskerne i Lowestoft.

Vårt synspunkt, sier Arthur Lee, er at det er bedre å drive forskning på nasjonal basis. Deretter kan resultatene passere gjennom ICES-maskineriet. Det hjelper ikke at vi får et stort senter, våre data vil likevel komme fra de nasjonale flåter.

Dessuten vil en slik organisasjon kreve enormt med ressurser.

I tillegg er det viktige fiskerinasjoner som f.eks. Norge som står utenfor Fellesmarkedet. Derfor er det viktig å ha et ora hvor Norge er med i.

ICES utgjør her en tilfredsstillende organisasjon for utveksling av nasjonale forskningsresultater.

Fiskere og forskning

Naturligvis er vi fra tid til annen utsatt for kritikk fra fiskerorganisasjonene. Forskerne må her sette inn mer på å få en forbindelse eller kommunikasjon med fiskerne som klart viser hva forskerne gjør og hvorfor dette arbeidet er viktig.

Vi må være i stand til å overbevise fiskerne om at de må stoppe fisking når det forekommer overfisking. Er det umulig å overbevise fiskerne, har forskningen liten verdi, hevdet Arthur Lee til slutt i intervjuet med «Dansk Fiskeri Tidende».

Oljeutvinning nord for Island

Geologiske undersøkelser viser at det kan finnes oljeforekomster på kontinentsokkelen rundt Island, melder «Iceland Review» i november-nummeret. Undersøkelsene fant sted i området nord for Island.

I fjor utførte et amerikansk forskningsfartøy geologiske undersøkninger som viste at hydrokarbon-forekomstene på mange måter kunne gi visse forhåpninger om olje. Ekspedisjonen oppdaget et 200 km langt og smalt belte av sedimentære strata. Laget var likevel tykt nok til å kunne inneholde olje. Tykkelsen på strataet var opptil 4 km og dette blir betraktet som det dobbelte av det som er nødvendig for at det skal finnes olje.

Samtidig presiserer «Iceland Review» at forholdene ved sedimentære strata bare er en av flere betingelser som må oppfylles for at det skal finnes olje. Ingen av de andre forholdene har i denne ekspedisjonen blitt undersøkt.

Formasjonene som er undersøkt ligger videre på 400-meters dyp. Dette er betraktelig mer enn det man opererer på i dag. Likevel regner man med at den raske utviklingen av oljeteknologien vil gjøre det lett å utvinne olje både på 400 meter og dypere. Hvor- dan det vil gå med de andre ressursene i havet, som f.eks. fisken, ved en eventuell oljeutvinning, vil antakelig også bli studert heter det i «Iceland Review».

«Nordsjøflåten skal halveres» mener engelske forskere

Det er kritisk for fiskebestanden i Nordsjøen, sier de britiske havforskerne Arthur Lee og D. H. Cushing til Dansk Fiskeri Tidende i et intervju 15. nov. dette år. Det må i første omgang taes i bruk virkemidler som bla. økt maskevidde, lisenssystemer og kvoter.

På sikt må vi derimot arbeide for å redusere antall fartøyer i Nordsjøflåten. Til Fiskeri Tidende sier Arthur Lee: I et svar på en forespørsel fra det britiske parlament for en stund siden, sa jeg at den totale Nordsjøflåte skal være 40 prosent mindre. Men jeg kan ikke gi noe svar på hvordan det skal gjøres. Det vil heller ikke unngås at nedskjæringen får sosiale og økonomiske konsekvenser. Som forsker beskriver jeg problemet — hvor stort det er — dvs. jeg har konstatert at vi har en altfor stor fiskekapasitet, så må politikerne velge virkemidler.

WISNESS & CO. LTD.

Albert Edward Dock,
NORTH SHIELDS NE 29 6EA

Import norske fiskeprodukter

Fryse- og kjølelager

T'gr. Norewis · Telex 53112
Tel. North Shields 71416

DET FINNES EN DEL «TJUVFISKERE»

Engelske fiskerlaviser har i den senere tid viet mye av oppmerksomhet til det ulovlige fisket av sild og makrell som foregår i Nordsjøen. Både dansker, fransk og irske er trukket fram i denne sammenheng. Også den tidligere norske ringnotsnurperen «Majala» som nå heter «Grimsby Lady», ble i midten av oktober tatt for ulovlig fiske etter sild, melder Fishing News i et førstesidesoppslag den 16. november.

«Grimsby Lady», tidligere «Majala», er blitt tatt for ulovlig fiske etter sild.

Videre melder avisene at til tross for forbud og oppbringning av 18 fiskebåter for en tid siden, fortsatte store deler av den irske sildeflåten fisket etter sild på sørøstkysten av Irland.

«Sosialurin» på Færøyene brakte i begynnelsen av november et intervju med den færøyske skipper Morten Jóhannesen. Han nevner i intervjuet at vesttyskerne driver med grovt overfiske av uer i Nordatlanten. Den tyskfærøyske avtalen om fiske etter uer, gir Vesttyskland en kvote på 5 500

tonn. Tyskerne gir blaften i denne kvaliteten og har til nå fisket minst 10 000 tonn, melder «Sosialurin».

Avisen mener tyskerne driver rovdrift på urebestanden ved Færøyene. Dessuten heter det at det er ytterst vanskelig å få opplysninger fra Tyskland om fangstmengder, selv om man har forsøkt en rekke ulike kanaler. Og de tall man etter mye strev har fått, har ikke vært i overensstemmelse med de færøyske, konkluderer avisens med.

Thorkild Grøn & Svend Heiselbergs Samlecentral

Hanstholm Tlf. (07) 96 16 40

Sv. Heiselberg privat (07) 96 16 39 * Th. Grøn privat (07) 96 12 37

Alt fisk modtages og sorteres døgnet rundt

Afregningerne udbetales eller sendes straks efter auktionen

På alle måder vil vi bestræbe
os på at yde jer den bedste service

NYTT OM NAMN

V. J. Olsen ny formann i NFFRs sentralstyre

Fiskeridepartementet har oppnemnd nye medlemmar i sentralstyret i Norges Fiskeriforskningsråd, og ny formann blir assisterende fiskeridirektør Viggo Jan Olsen. Professor Tor Rødseth, Bergen, blir ny nestformann. Olsen tar over som formann etter Johan J. Toft. Sentralstyret ser nå slik ut (vararepresentantar i parentes):

Assist. fiskeridirektør Viggo Jan Olsen, Bergen (fiskerisjef Birger Larsen, Kristiansand)

Fiskar Olav Nakken, Tjeldstø (fiskar Einar Hepsø, Sandviksberget)

Disponent Bodil Richardsen, Tromsø (disponent Aksel Olsen, Hammerfest)

Professor Tor Rødseth, Bergen (forskningsssjef Leif Ervik, Bergen)
Professor Gunnar Sundnes, Trondheim (professor Olav J. Rønning, Trondheim)

Kontorfullmektig Anne Marie Lingås, Trondheim (førstekonsulent Bjørg Ulsaker, Trondheim).

SMÅNYTT

Ikkje lån til Collin Jensen A/S

Fiskeridepartementet har avslått ein søknad frå Collin Jensen A/S, Sandenshamn, om lån i samband med modernisering av fiskeindustrianlegg. Avslaget er grunngitt med at det i distriktet alt er ein generell overkapasitet med i alt fire etablerte fiskebruk.

Julegave i år?

Bjarne Skumsvoil: Kunsten å binde, montere, bruke og bøte fiskekarn. Håndbok for begynnere og viderekomne. 175 s. 120 bilder. Salg kun frå H. Johnsen Eftf. Boks 74, Smedstad, Oslo 3. Pris innb. kr 110,- Gratis tilsendt i oppkra. Rabatt til skoler og kurser.

Fisket i perioden 26. november—9. desember:

Mye hyse i trålfangstene fra Barentshavet

Mye værhindring

En del garnsild på Østlandet
Fortsatt bra med lokal pigghå sørpå
Få bankfangster levert
Bra selforekomster ved Støtt og Grønna
Mange jevne fangster fra ferskfisk-
trålerne, men mye hyse i fangstene
Kystfisket sterkt værhindra på
hele kysten

Nord-Norge var preget av mye dårlig vær i perioden, og dette gikk ut over kystfisket i ukene 48 og 49. Ferskfisktrålerne leverte derimot både mange og jevne fangster. Det er etter hvert nokså mye hyse i fangstene. Ringnotflåten har stort sett vært arbeidsløs siden loddefisket ble stoppet. Selv ikke unytet makrellkvote vest for 4-graden har fristet denne delen av flåten. Et par uker før jul var det fortsatt igjen rundt 12000 tonn av vår makrellkvote, men svært få båter forsøkte seg i dette fisket. Britene derimot fisket for harde livet og med godt resultat i månedskiftet november/desember. Det virker unektelig ganske pussig at norsk ringnotflåte som klager over miserable økonomiske tilstander, ikke satser sterkere på makrellfisket i de vestlige områdene.

La oss se på hva som skjedde her hjemme. I Aust-Finnmark kom tråleren «Bugøyfisk» som har fisket så godt i det siste inn med 86 tonn til Bugøynes. Dit kom også en snurrevadbåt med 6 tonn torsk og 3 tonn flyndre. I Vadsø leverte «Vadsøgutt» fangster begge ukene, henholdsvis 42 og 34 tonn, mens line her ga 50—80 kg på stampen. Utenfor Vardø var det meget godt linefiske, og det ble tatt 150—200 kg på stampen i uke 49. Tre trålerne kom til Vardø. Det var «Kirkøy» med 75 tonn, «Vårberget» med 31 og «Sjongtrål» med 43 tonn. Båtsfjord melder om 10 trålfangster. Dette var: «Båtsfjord» 53 tonn, «Persfjord» 44,5 tonn, «Varak» 65,6 tonn, «Sarnes» 25 tonn, «Vågamot» 40 tonn, «Austtind» 53 tonn, «Nordtind» 19 tonn, «Kerak» 125 tonn og «Andenesfisk I» to fangster på 55 og 32 tonn. Linefisket utenfor Båtsfjord ga 80—100 kg på stampen, det samme var tilfelle for Mehavn. Dit kom også «Nordkyntrål» med to fangster på 47 og 25 tonn, mens «Mehamntrål» hadde 40 tonn. «Berlevågfisk I» hadde 60 tonn og «Ballstad» 51 tonn levert i Berlevåg. I Kjøllefjord leverte tråleren

«Kjøllefjord» 72 tonn, og line ga 100—120 kg i første uka, mot bare 50—70 i uke 49.

Labert i Vest-Finnmark

I hele Vest-Finnmark var linefisket labert. Fangstene lå stort sett på 50—60 kg på stampen, bortsett fra Sørvær som hadde 90—100 kg, og Breivikbotn med 80—100 kg. Til Honningsvåg kom to trålfangster på 38 og 48 tonn, og til Havøysund en fangst på 33 tonn. Hammerfest tok mot 10 tråler i uke 48 med fangster varierende fra 24—105 tonn, hovedsaklig hyse. I uke 49 kom sju tråler med 35 tonn i gjennomsnitt. En tråler leverte 35 tonn i Sørvær.

Seigarnfisket ved Kamøyvær ga opptil 1 000 kg, og opptil 2 000 kg ved Sørvær. Forsøl hadde en snurrevadfangst på 3 000 kg flyndre og dessuten en fangst på 1 000 kg.

Troms

Fisket i Troms må karakteriseres som middels. Det pågikk en god del garnfiske i perioden og på enkelte felt ble det tatt bra fangster. Stordjupta melder om fangster på opptil 13 000 kg torsk i uke 49 og opptil 10 000 kg i uka før. Mulegga opptil 5 000 kg torsk og sei, Grimsbakken opptil 6 500 kg torsk og sei, Øyfjordhavet 500—2 000 kg sei, Arnøyhavet 350—5 000 kg blandingfisk, Fugløyhavet 500—2 000 kg, Torsvåghavet opptil 3 600 kg hyse, tatt på line, Mjølvikhavet opptil 2 000 kg på line, Sommarøyhavet rekefangster på 100—350 kg. Mefjordhavet opptil 1 200 kg på snurrevad. Eggja hadde ein linfangst på 5 000 kg, vesentlig torsk. Linefisket ga ellers best resultat på Fugløyhavet der fangstene varierte fra 1 000—7 500 kg.

Få tråler leverte i Troms i perioden. I uke 48 kom en tråler til Skjervøy fra Finnmarksstykket med 30 tonn og en til Gryllefjord med 90 tonn («Rollanes»). Fra Barentshavet til Tromsø kom «Ringvassøy» med 50 tonn hyse. I uke 49 kom to

«Pero» kom frå Grønland med 190 tonn reker.

trålere til Skjervøy fra Finnmarks-kysten med 48 og 45 tonn, en til Gryllefjord med 45 tonn («Nord-Rollnes») og en til Harstad med 63 tonn («Sør-Troms»).

En del linestubbere drifter på Tromsøflaket og to båter leverte 18 og 40 tonn («Øyliner») på Kristoffervalen. En linestubber leverte 23 tonn i Kvalsøyvåg.

Værhindring i Nordland

Lofoten og Vesterålen melder om dårlige driftsforhold. I Vesterålen ble det tatt 1 200—1 700 kg på hyseline i uke 48 og 800—1 800 kg i uka etter. Seigarna ga her 1 500—2 000 kg, og her var det en del torsk blanda med skrei. I de to ukene leverte i alt 11 trålere i Vesterålen med fangster fra 26—66 tonn, største fangst «Andenes-fisk I».

I Lofoten ble det tatt opp til 1 200 kg på hyseline, og 17 seinotfangster ga i alt 200 tonn i uke 48, det meste var sei over 45 cm. Størst fangst hadde «Einar Erland» med 38 tonn. Det rapporteres om gode seiforekomster utenfor Støtt og Grønna, men været hindra fisket i uke 49.

Dårlig vær og små fangster

Til Råfisklaget i Trondheim ble det i uke 48 og 49 ikke meldt om noen seinotfangster eller bankline-fangster i det hele tatt. Litt små-fiske foregikk, men ellers var det liten fiskeaktivitet.

Også til Råfisklaget i Kristiansund var leveringene markert mindre enn i foregående periode. I uke 48 leverete banklinebåter henholdsvis 50 og 85 tonn lange og brosme. Fangstene var tatt på Træ-nabanken og Frøyabanken.

I uke 49 var det bare en linebåt med 66 tonn brosme og torsk, fangsten var tatt på Tromsøflaket. En låssatt fangst med sei på 8 tonn ble også levert i samme uke. Uvær, storm og lite fisk må ta skylda for det labre resultatet.

To gode rekefangster til Ålesund

Til Sunnmøre og Romsdal Fiske-salslag ble det i uke 48 levert i alt 570 tonn, Fangstene fordelt seg som følger:

3,5 tonn torsk, 10 tonn sei, 170 tonn skallesei, 5 tonn hyse, 0,5 tonn kveite, 0,5 tonn flyndre, 390 tonn reker. Det var båtene «Pero» og «Arctic» som leverte mesteparten av rekene, og fangsten fordelt seg på henholdsvis 190 og 135 tonn.

I uke 49 ble det levert totalt 880 tonn, som fordelt seg som følger: 17 tonn torsk, 35 tonn stor-sei, 225 tonn lange, 70 tonn blå-lange, 250 tonn brosme, 10 tonn hyse, 32 tonn kveite, 1,5 tonn blå-kveite, 1 tonn uer, 85 tonn salta torsk, 8 tonn salta lange, 10 tonn salta brosme, 110 tonn torskefilet, 15 tonn hysefilet, 10 tonn steinbit-filet.

Fileten ble levert av «Granitt» som hovedsaklig hadde fått fangsten i Barentshavet.

«Joffre» leverte av det totale fangstkvantum 30 tonn kveite og 35 tonn lange og brosme.

Til Sogn og Fjordane Fiskesals-lag kom det i uke 48 en bankline-båt. Dette var «Grotle», og den leverte i alt 65 tonn lange og brosme. «Remøybuen» kom dessuten fra fra Vikingbanken med 15 tonn garnsei.

I uke 49 leverte «Røyrbuen» 45 tonn bankfisk. «Brimøy» leverte 40 tonn garnsei tatt på Vikingban-ken. I tillegg til dette ble det i denne uka levert 70 tonn låssatt sei som i hovedsak skulle gå til filetproduksjon.

Til Hordaland ble det i uke 48 levert 250 tonn sei, 40 tonn pigghå og 12 tonn død fisk. Dessuten fikk man tilført 11 tonn levende torsk fra Råfisklaget.

Det spesielt dårlige været på kysten i uke 49, gjorde seg også gjeldende i Hordaland. Fangstene var i denne uke 170 tonn sei, 80

tonn pigghå og 11 tonn død fisk. Heller ikke til Hordafisk ble det i perioden levert noe hummer, så dette fisket må sies å være nokså svart!

Fangstene til Rogaland Fiske-salslag var i uke 48 som følger: 100 tonn pigghå, 70 tonn død fisk (av dette mest sei) og 2 tonn produksjonsreker.

Uka etter var leveringene 100 tonn pigghå, 40 tonn død fisk og 1 tonn produksjonsreker.

Garnsilda er begynt å komme

I uke 48 ble det levert til Skagerakfisk 5 tonn kokte reker, 25 tonn rå reker, 6 tonn sild og 140 tonn diverse fisk. Av disse 140 tonn var det 60 tonn pigghå.

Uka etter ble det levert betraktelig mindre, noe som skyldes at det dårlige været også slo til på «solkysten» vår. Fangstene var da: 4 tonn kokte reker, 12 tonn rå reker, 2 tonn sild, 35 tonn pigghå og 55 tonn diverse fisk.

Fra Fjordfisk får vi opplyst at garnsilda så smått er begynt å komme, og i uke 48 var det i alt levert 13,5 tonn sild. Ellers ble det i samme periode levert 5,5 tonn kokte reker, 8 tonn rå reker, 24 tonn konsumfisk.

Uka etter var fangstene betraktelig mindre: 2,5 tonn kokte reker, 3 tonn rå reker, 9,5 tonn diverse konsumfisk og 5 tonn sild. Til Fjordfisk og Skagerakfisk var det i denne periode ingen leveringer av hverken ål eller hummer.

Industrifisket

Industrifisket ga meget små fangstkvantum, bare vel 27 000 hl øyepål i uke 48 og 49 til sammen. Feitsildlaget omsatte ca. 2 200 skjepper brisling i perioden. Av nordsjømakrell var det bare ubetydelige fangster landet.

Fisket etter sild, brisling, makrell og industrifisk pr. 9/12 1979.

	I ukken 26/11– 2/12 1979	I ukken 3–9/12 1979	I alt		Kvanta 1979 brukt til							
			Pr. 10/12 1978	Pr. 9/12 1979	Fersk		Frysing		Salting	Hermekikk	Dyre- og fiskefør	Mel og olje
					Eksport	Innenl.	Konsum	Agn				
Feitsildfiskernes salgsdag (Nord for Stad)												
Feit- og småsild	—	—	2 157	396	—	97	91	22	172	—	9	5
Nordsjøsild	—	—	131	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Kystbrisling	40	15	3 827	2 707	12	1	20	—	190	2 179	304	—
Havbrisling	—	—	1 320	1 253	—	—	—	—	—	—	62	1 191
Makrell	53	105	21 789	26 480	—	216	9 058	2 615	170	19	231	14 171
Vinterlodde	—	—	744 719	543 298	—	—	17 870	—	—	—	6 445	518 983
Sommerlodde	—	—	446 882	583 487	—	—	—	—	—	—	—	593 487
Øyepål	13	45	20 235	14 458	—	—	—	—	—	—	1 703	12 755
Tobis	—	—	1 277	390	—	—	—	—	—	—	—	390
Kolmule	—	—	34 862	57 621	—	—	—	—	—	—	59	57 562
Hestmakrell	—	—	252	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polarstorsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	106	165	1 277 451	1 230 090	12	313	27 039	2 637	533	2 198	8 813	1 188 545
 <i>Norges sildeslagsdag</i> (Sør for Stad)												
Vintersild	—	—	484	691	9	270	46	—	365	—	—	—
Feit- og småsild	—	—	1 016	1 355	—	63	955	—	234	104	—	—
Nordsjøsild	—	—	4 330	153	—	—	112	—	28	—	—	14
Kystbrisling	46	11	8 308	7 899	—	10	—	—	261	7 185	437	7
Havbrisling	—	—	68 368	79 893	—	—	—	—	—	216	173	79 505
Vinterlodde	—	—	25 970	377	—	—	—	—	—	—	291	85
Sommerlodde	—	—	56 254	88 804	—	—	—	—	—	—	115	88 689
Øyepål	1 238	1 585	131 851	123 669	—	—	602	—	—	—	7 774	115 293
Tobis	—	—	90 710	102 357	—	—	—	—	—	—	201	102 156
Kolmule	—	—	79 562	159 538	—	—	23	—	—	—	188	159 327
I alt	1 284	1 596	466 853	564 736	9	343	1 737	—	888	7 505	9 178	545 075
 <i>Norges Makrelllag S/L¹</i> (Sør for Stad)												
Makrell	—	—	68 238	90 817	2 262	2 095	35 786	2 359	—	234	213	47 868
Hestmakrell	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	—	—	68 238	90 817	2 262	2 095	35 786	2 359	—	234	213	47 868
 <i>Samlede kvanta:</i>												
Vintersild	—	—	484	691	9	270	46	—	365	—	—	—
Feit- og småsild	—	—	3 174	1 751	—	160	1 046	22	406	104	9	5
Nordsjøsild	—	—	4 462	153	—	—	112	—	28	—	—	14
Kystbrisling	85	26	12 136	10 696	12	11	20	—	451	9 364	741	7
Havbrisling	—	—	69 688	81 146	—	—	—	—	—	216	234	80 696
Makrell	53	105	90 026	117 297	2 262	2 310	44 844	4 974	170	252	444	62 040
Vinterlodde	—	—	770 688	543 675	—	—	17 870	—	—	—	6 737	519 068
Sommerlodde	—	—	503 136	672 290	—	—	—	—	—	—	115	672 176
Øyepål	1 252	1 630	152 086	138 127	—	—	602	—	—	—	9 476	128 049
Tobis	—	—	91 986	102 747	—	—	—	—	—	—	201	102 546
Kolmule	—	—	114 424	217 159	—	—	23	—	—	—	247	216 889
Hestmakrell	—	—	252	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Polarstorsk	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
I alt	1 390	1 761	1 812 541	1 885 642	2 283	2 751	64 563	4 996	1 420	9 936	18 204	1 781 488

Av fjordsild ble det i ukene brakt i land 26,5 tonn, og pr. 9/12–1979, 2072,8 tonn. ¹ pr. 4/11 1979

Omregningsfaktorer kg	Conversion faktors kg	Omregningsfaktorer kg	Conversion faktors kg
1 hl fersk sild	93	1 hectolitre fresh herring	93
1 hl fersk lodde	97	1 hectolitre fresh capelin	97
1 hl fersk polartorsk ..	97	1 hectolitre fresh polar cod	97
1 hl fersk øyepål	100	1 hectolitre fresh Norway pout	100
		(oppmåling)	95
		1 skjeppe brisling (konsum)	17

**Fisk brakt i land i
tiden 1. januar —
25. november 1979
i distrikten til
følgende salgsdag**

Fiskeort	I uke 12-18/11 1979	I uken 19-25/11 1979	I alt pr. 25/11 1979	Anvendt til					
	Fersk Tonn	Frysing Tonn	Salting Tonn	Hengt Tonn	Herm. Tonn	Oppm. Tonn			
<i>Sunnmore og Romsdal fiskesalgsdag</i>									
Torsk	875	1 100	35 775	1 628	22 827	11 120	—	200	—
Sei	120	340	18 068	2 788	3 703	10 417	1 040	120	—
Lange	100	110	10 172	2 735	—	7 237	200	—	—
Blålange	—	200	569	—	—	569	—	—	—
Brosme	70	150	5 862	50	—	4 972	840	—	—
Hyse	100	200	3 770	938	2 367	465	—	—	—
Pigghå	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Steinbit	—	—	4	—	4	—	—	—	—
Kveite	—	—	241	10	231	—	—	—	—
Flyndre	—	—	10	10	—	—	—	—	—
Uer	—	—	270	13	257	—	—	—	—
Lyr	—	—	15	15	—	—	—	—	—
Reke	—	140	2 855	—	2 855	—	—	—	—
Krabbe	10	—	151	1	—	—	—	150	—
Annen fisk ...	—	—	134	19	115	—	—	—	—
I alt	1 275	2 240	77 896	8 207	32 359	34 780	2 080	470	—
<i>Sogn og Fjordane fiskesalgsdag</i>									
Torsk	25	..	1 438	522	—	916	—	—	—
Sei	155	..	9 746	146	3 533	5 972	95	—	—
Lyr	9	..	196	169	—	27	—	—	—
Lange	140	..	4 335	1 105	—	2 930	300	—	—
Brosme	102	..	1 459	—	—	1 429	30	—	—
Hyse	18	..	360	360	—	—	—	—	—
Pigghå	45	..	2 750	2 385	365	—	—	—	—
Hummer	—	..	—	—	—	—	—	—	—
Krabbe	—	..	—	—	—	—	—	—	—
Makrellstørje ..	—	..	—	—	—	—	—	—	—
Annen fisk ...	12	..	559	37	489	7	—	—	26
I alt	506	..	20 843	4 724	4 387	11 281	425	—	26
<i>S/L Hordafisk</i>									
Torsk	109	80	—	29	—	—	—
Sei	2 674	426	1 838	410	—	—	—
Lyr	36	36	—	—	—	—	—
Lange	322	—	—	322	—	—	—
Blålange	10	10	—	—	—	—	—
Brosme	154	53	—	101	—	—	—
Hyse	39	39	—	—	—	—	—
Uer	13	—	—	13	—	—	—
Kveite	5	5	—	—	—	—	—
Flyndre	3	3	—	—	—	—	—
Skate	10	10	—	—	—	—	—
Pigghå	1 550	1 550	—	—	—	—	—
Reke	212	12	200	—	—	—	—
Krabbe	40	—	—	—	—	40	—
Hummer	6	6	—	—	—	—	—
Makrellstørje	8	8	—	—	—	—	—
Ål	62	62	—	—	—	—	—
Annen fisk	96	76	20	—	—	—	—
I alt	5 349	2 376	2 058	875	—	40	—
<i>Rogaland fiskesalgsdag S/L</i>									
Torsk	25	..	813	738	—	75	—	—	—
Sei	42	..	3 484	1 644	1 586	254	—	—	—
Lyr	15	..	241	241	—	—	—	—	—
Lange	5	..	189	126	—	63	—	—	—
Brosme	2	..	77	65	—	12	—	—	—
Hyse	18	..	237	237	—	—	—	—	—
Flyndre	—	..	7	7	—	—	—	—	—
Pigghå	88	..	886	886	—	—	—	—	—
Skate	1	..	16	16	—	—	—	—	—
Ål	1	..	52	52	—	—	—	—	—
Reke	8	..	410	410	—	—	—	—	—
Hummer	1	..	8	8	—	—	—	—	—
Krabbe	1	..	76	76	—	—	—	—	—
Annen fisk ...	26	..	454	453	—	1	—	—	—
I alt	233	..	6 950	4 958	1 586	405	—	—	—

Fiskesort	I uken	I uken	I alt	Anvendt til					
	12-19/11 1979	19-25/11 1979	pr. 25/11 1979	Fersk Tonn	Frysing Tonn	Salting Tonn	Hengt Tonn	Herm. Tonn	Oppm. Tonn
<i>Skagerakfisk S/L</i>									
Torsk	32	46	1 006	650	95	261	—	—	—
Sei	14	18	1 102	589	347	166	—	—	—
Lyr	13	20	434	259	166	9	—	—	—
Lange	3	4	163	48	5	110	—	—	—
Hyse	4	6	134	106	28	—	—	—	—
Pigghå	65	115	494	494	—	—	—	—	—
Flyndre	—	—	3	3	—	—	—	—	—
Reke	37	40	1 597	273	6	—	—	1 318	—
Ål	—	—	75	75	—	—	—	—	—
Hummer	—	1	4	4	—	—	—	—	—
Annen fisk ...	25	25	1 128	1 003	—	125	—	—	—
I alt	193	275	6 140	3 504	647	671	—	1 318	—

Sogn og Fjordane
Fiskestadsalag, S/L Hordaland
fiskestadsalag S/L
pr. 18/11

Oppdrett av settefisk:

Stor deltagning på utstilling og konferanse i Trondheim

I slutten av november arrangerte Norske Fiskerioppdretters Forening, Norges Fiskerihøgskole og Fiskeridirektoratet en konferanse i Trondheim om oppdrett av settefisk. Konferansen tok opp tema som gjaldt klekking og produksjon av smolt og settefisk.

Om lag 180 deltagarar var med på konferansen, og det møtte utsendingar frå heile 80 anlegg for oppdrett av settefisk. Mellom dei tema som var til drøfting var framtidig konsesjonspolitikk for settefiskanlegg, investeringar og drifts-

kostnader i smoltanlegg, driftsbygningar for smoltoppdrett, innreiing av oppdrettshallar, krav til settefisk, resirkulering, kalking, lufting og rensing av vatn, bruk av oksygen i opdrett, oppdrett av smolt i mærer og smoltifisering av laks.

Samstundes med konferansen vart det også arrangert ei utstilling der ei rad firma som leverer utstyr til oppdrett av settefisk kunne presentere produkta sine. Også her var deltaginga stor idet heile 22 firma var med på utstillinga.

Søkelys på einsidige industristader

Tidsskriftet «Plan og arbeid» har i sitt siste nr. retta søkelyset mot industristadar med einsidig næringsliv. Mellom dei mange velskrevne artiklane finn vi også to artiklar med tilknyting til fiskerinæringa. Haldis E. Valestrand ved Universitetet i Bergen skriv om verknadene for lokalsamfunna i samband med rasjonalisering av hermetikkindustrien, medan Harald Nødtvedt, også ved Universitetet i Bergen, skriv om konsekvensar av ei industriestablering i Hammerfest (Nestlé-Findus).

VÅRT VERKSTED ØNSKER

etter store utvidelser velkommen ALLE FISKERE langs hele kysten, for ny-montering og reparasjoner av alle typer fiskeredskaper.

Åpent fra kl. 7.00 — 21.00

Egersund Trålverksted A/S
Postboks 17, 4371 Egersund Tlf. 044 - 91 695 — 91 520

Årsmelding fra Sentrallab. i Fiskeridirektoratet

Fiskeridirektoratets Sentrallaboratorium presenterte for ei tid sidan årsmeldinga si for 1978, og vi gjer merksam på at meldinga er å få ved å vende seg til Fiskeridirektoratet. Årsmeldinga inneholder mellom anna eit oversyn over oppdrags- og forsøksverksemrd. Utvikling, standardisering og etterprøving av metodikk blir omtal, og det blir gitt eit oversyn over dei løpende saker som laboratoriet har arbeidd med.

MED «COLIN ARCHER» TIL FINNMARK 85 ÅR ETTER BRAGDEN I HAMNINGSBERG

Av Kjell Gabrielsen

I sommer gjorde den gamle og ærverdige «Colin Archer» en tremåneders lang seilas fra Oslo til Kirkenes og retur. Det var familien Trepka som utgjorde mannskap og som gjennemførte denne jubileumsreise 85 år etter at «Colin Archer» gjorde sin første store redningsdåd

«COLIN ARCHER» ER ET GODT STYKKE HISTORIE

Redningsskøyta «Colin Archer», — selve pioneren i vårt lands sjøredningstjeneste. Ikke så lite av et mesterwerk fra den kjente båtkonstruktør og båtbygger som i 1893 ga skøyta navn.

I dag ruver den gamle mester som en eksponent for noe av det aller beste i hele vår båtkultur. Det bygges til og med båter nøyaktig etter de samme linjer i dag.

Nei, Colin Archer vil ikke så lett bli glemt, og slett ikke redningsskøyta som bærer hans navn, — for den er fortsatt på vannet!

Det var den 20. mai 1894 at

r/s «Colin Archer» så ettertrykkelig beviste at hun sto i en klasse for seg når det gjaldt å ta seg fram gjennom brenning og brott. Og dessuten takket være fremragende sjømannskap fra sjøredningstjenestens pionerer, — reddet denne redningsskøyta 34 menneskeliv utenfor det dengang så store fiskeværet Hamningberg i Finnmark.

Langs kysten ante man jo at «Colin Archer» nok kunne tåle en støyt. Men at den skulle klare seg i Hamningberg når selv et større dampskip måtte gjøre vendereis, — nei det skjønte ingen.

Men hva er det så vi opplever, — 85 år etter? Den 3. juli 1979 er det ingen tunge, mørke skyer som hviler over Hamningberg. Sjøen er heller ikke som et frådende inferno. Inn kommer en seilskøyte av det gamle, gode slaget. Den anker opp, og beslår seilene.

Siden Hamningberg for mange år siden ikke fikk sin molo, er dette tradisjonsrike fiskeværet for lengst fraflyttet. Men ennå er det en og annen som ser etter huset sitt sommerstid, og kanskje bor der en tid.

Men denne dagen ser alt så forlatt og øde ut. Da er det at de om

bord får øye på en båt som kommer fra land. En eldre kar sitter ved årene.

«Æ kjent ho igjen», — sier han rolig over rekka. Mannen ror snart innover igjen.

— Så går det enda noen minutter. — Med ett blir det liv i fraflyttet vær. Et flagg blir heist, — så ett til. Og enda to. Også fra et vindu blir det norske flagget rullet ut.

Ja, ganske riktig. Det er den aller første redningsskøyta «Colin Archer» som er kommet tilbake. Ikke for å ta opp sitt gamle kryss i redningstjenesten i Øst-Finnmark, men som et seilende bevis på noe av det aller beste i norsk sjøfartshistorie.

— Det er klart vi følte oss høytidsstemte under dette besøket i Hamningberg, sier Gunn og Knut von Trepka. Han var skipper og hun var bestmann under sommerens tre måneder lange seilas på strekningen Oslo—Kirkenes og retur.

Og vi må heller ikke forglemme en opplevelsesrik ferie for familien Trepka, som også hadde med seg sønnen Christian på 12 år. Christians fetter Stein på 15, kom om bord i Harstad. — Og guttene gjorde minst ett voksent mannskaps jobb, sier Gunn og Knut.

REISEN STARTET DEN 17. MAI

Den 17. mai forlot «Colin Archer» Oslo, og en fantastisk seilas var i gang.

Første organiserte besøk var Mandal. R/s «Tønnes Puntervold» ledet inn den hederskronete veteran. Og ventende på kaia sto en rekke medlemmer av Selskapets støtteforening, kvinneforeningen «Ryvingen», foruten ivrige entusiaster fra byens sjømannsforening og mange, mange flere.

Og kaffen var holdt varm, foruten fersk kake av hjemmebakt sort.

Underveis til Bergen gikk det radig, med god vind. Og det var jo helst seile sjøfolkene ville.

Et virkelig stevnemøte mellom det aller eldste og nyeste materiell

Her er «Colin»-mannskap anno 1979! Bak fra venstre bestmann Gunn von Trepka og skipper Knut von Trepka. Foran fra venstre matrosene Christian von Trepka og hans fetter Stein. De to yngste karene var henholdsvis 12 og 15 år gamle, — og gjorde minst en voksenkars jobb!

Det er rent utrolig, — men bildet er tatt i sommer! Så vakte da også «Colin Archer», denne pioneren i vårt lands redningstjeneste, enorm oppmerksomhet langs hele norskekysten.

i sjøredningstjenesten, ble det da den 45 fot store, hurtiggående redningsskøyta «Aril» ledet inn til Bergen. Kloke hoder regnet ut at det var ca. 82 års forskjell i byggedato!

Turen gikk videre til Ålesund, Molde og Kristiansund. En rekke skuelystne overalt, og anledning til å ta seg en tur om bord. Redningsselskapets hovedstasjon for ettersyn og vedlikehold av flåten i Kristiansund, var vel verd et besøk.

«KOLIN ARKER»

Etter diverse stopp langs Helgelandskysten, ble Bodø en stor opplevelse. Her var det duket for et gigantisk arrangement, «Redningsselskapets Dag».

På yttersiden av Senja, i Sifjord, var «Colin» med mannskap med på en ekte redningsfest. — En opplevelse av de sjeldne i denne lille bygda, som ikke har vegsamband. En eneste og høyst beskjeden plakat fortalte om vår ankomst — «Kolin Arker kommer kl. 17». Og det var så mer enn nok, for på kaia sto hele Sifjord og ventet. Og så var det fest på ungdomshuset til langt på natt, forteller Knut von Trepka.

Vi skrev at Colinfolket gjerne ville treffe gamle redningsskøytemannskaper, — og aller helst noen som hadde vært på skøyta da hun var i tjeneste. På Andenes ventet 90-åringen Hartander Hansen, — tidligere fører av r/s 01 «Colin Archer»!

SMÅNYTT

Nyoppnemning av norsk-kanadisk selfangst-kommisjon

Fiskeridepartementet har oppnevnt nye medlemmer av den norsk-kanadiske selfangstkommisjonen, og kommisjonen er etter dette sett saman slik (varamenn i parentes):

Fiskeridirektør Hallstein Rasmussen, formann, (ekspedisjonssjef Erik Jahr).

Dr.philos. Åge Jonsgård (Cand. real. Arne Bjørge, havf.assistent Bjørn Bergflødt).

Eigedomsrett og trålløyve for «Austervon»

Fiskeridirektøren har gitt løyve til at Olav Finnøy, Finnøy, sammen med Kjell Sevik og Einar Finnøy, får overta eigedomsretten til m/s «Austervon» M-60-HØ. Det er også

Møtet med en aldrende redningsskøyteskipper, vil de aldri kunne glemme. En tindrende klar Hartander Hansen var selvsagt spent på om det nye mannskapet kunne sine ting. Det var ikke fritt for at han spurte en del, nærmest for å prøve dem litt. Og det gikk ihvertfall med glans!

Etter besøk i Bjarkøyhamn og Sandsøy, gikk seilasen til Harstad der skøyta skulle delta under en veteranbåtmønstring i forbindelse med Festspillene i Nord-Norge.

Det bar etter hvert nord, — Hamrefest, Havøysund, Honningsvåg, Kjøllefjord, Hamningberg, Vardø og Kirkenes. Hele tiden var det stort fremmøte.

Særlig i Nord-Norge var det mange som tilsynelatende helt hadde mistet kjennskap til dette med seil, — helst de unge da. Mange trodde nok knapt sine egne øyne, da de fikk øye på en seilende redningsskøyte langs Finnmarkskysten, forteller skipper Knut.

BÅTEN KJØPT TILBAKE FRA USA

I dag eies denne aller første redningsskøyta av Norsk Sjøfartsmuseum. Den ble tatt tilbake til Norge fra USA etter initiativ av Selskapets daværende generalsekretær, kaptein Olaf Bjørnstad. Oslo Kjøpmannsforening ga økonomisk støtte. Det var denne forening som i 1893 skjenket r/s 01 «Colin Archer».

Siden 1974 har «Colin Archerklubben» tatt seg av redningsskøyteveteranen, med Gunn og Knut von Trepka som hovedansvarlige fra samme tidspunkt. De har nedlagt et stort arbeide, sammen med andre entusiaster fra klubben.

gitt tilslagn om industritrålløyve. Løyvet gjeld konsumtråling sør for 65 grader og industritråling sør for 64 grader nord.

ANTHONISEN & CO.
POSTBOKS 26
5001 BERGEN

Kjøp og salg av fiskefartøy

*Det natrige
mellomledd —*

J. GRAN & CO.
SKIPSMEKLERE

KONG OSCARS GT. 62, 5000 BERGEN · TLF. 05-312711 · TELEX: 42025 wensa

